

15/3/2012

EKBM

NIEUWSBRIEF ICT MAART – EXTRA 2012

Ontwikkelingsdoelen
kleuters
en ICT

ICT-coördinatie Eycker Katholieke Basisscholen Maasland
Hermans Lucien

Kleuters en ICT – zoals een vis in het water ☺

Inleiding

De leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT geven de kleuterschool een autonome vrijheid in de wijze waarop ze met ICT omgaan. Kleuters bevinden zich in een proces van “ontwikkelen”, groeien naar een ‘toestand’ die een basis vormt om te kunnen functioneren als ‘lerende’. Deze basiscompetenties vinden dus hun oorsprong in de kleuterschool.

De gedachte dat we kleuters enkel lees- en rekenrijp trachten te ‘maken’ strookt niet meer met de huidige visies op ‘goed onderwijs’. Kinderen ontwikkelen op een eigen tempo. In ons onderwijs moeten we dit respecteren. Het enige wat we zelf zeker in ‘de hand hebben’ is het al dan niet aanbieden van een ruim en rijk aanbod van groeikansen en groei-impulsen.

Door de maatschappelijke evolutie is het vanzelfsprekend dat een kleuter ook groeikansen krijgt op het vlak van ICT en moderne media. Zij zijn in een wereld geboren waar – zoals men dit beeldrijk uitdrukt – ICT zo vanzelfsprekend is als de zuurstof die ze inademen. Voor ons – volwassenen – is dit niet zo vanzelfsprekend. De onbevangenheid waarmee kleuters met ICT omgaan is ons ook niet altijd eigen... Wij zijn dat een beetje kwijtgeraakt in meer of hopelijk mindere mate... We benaderen de dingen soms een beetje teveel ‘met ratio’, met de rede. Soms moeten we wat minder denken en wat meer doen/durven. Wie niets doet, maakt inderdaad geen fouten... maar leert vaak ook weinig...

Graag stellen we je een aantal websites voor waar je speelse, zinvolle dingen kan vinden voor klasgebruik, voor jezelf of de kleuters.

Gebruik je zelf leuke websites die moeiteloos aansluiten bij typische “kleuterthema’s”? laat het ons zeker weten (deboomgaard@gmail.com) Misschien verschijnen jouw tips dan een volgende keer in deze nieuwsbrief...

Moeilijkheidsgraden: * = beginner, ** = iets gevorderd, *** = gevorderd, **** = expert

En jij? Waar plaats jij jezelf?

De eindtermen ICT

als ontwikkelingskansen/(doelen) ICT voor kleuters...

In deze nieuwsbrief willen we jullie een ruimer beeld helpen vormen van hetgeen de eindtermen ICT voor het “gewoon basisonderwijs” kunnen betekenen als ontwikkelingskansen voor het kleuteronderwijs.

1. De kleuters hebben een positieve houding tegenover ICT en zijn bereid ICT te gebruiken om hen te stimuleren in hun persoonlijke ontwikkeling.

- In de kleuterschool worden (online) programma's gebruikt die:
 - een meerwaarde bieden bij het nastreven van ontwikkelingsdoelen,
 - aansluiten bij de activiteiten / thema's die in de klas aan bod komen,
 - gericht zijn op het verwerven van een positieve houding tegenover ICT.

Een “kleuter-geschied”programma houdt een beetje het midden tussen de labels edu-tainment en educatief. Net zoals het ontwikkelingsmateriaal dat we in de klas aanbieden, aangepast aan de leeftijd en graad van ontwikkeling, moeten we ook kritisch kijken naar de programma's die we aanbieden.

- Te moeilijk/te gemakkelijk: de interesse zal vlug verdwijnen. Het lukt niet of, in het tweede geval, er is geen uitdaging.
- We vermijden best de programma's die – lijnrecht – gebaseerd zijn op het louter inoefenen van bepaalde doelen. Vaak zijn dit eerder 'saaie' programma's, niet speels genoeg.

2. De kleuters gebruiken ICT op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier.

- In de computerhoek of bij het gebruik van ICT in het algemeen is er aandacht voor:
 - gezond computeren (tijd, houding, inspanning,...), denk ook eens aan specifieke kleuermuizen i.p.v. de standaard computermuis
 - het naleven van afspraken: wat kan en mag
 - de beginsituatie en basiscompetenties van iedere kleuter,
 - kinderen die buiten de klas weinig ervaringskansen hebben op het vlak van ICT,
 - kleuters met specifieke noden.

3. De kleuters kunnen zelfstandig spelen/ontdekken/oefenen in een door ICT ondersteunde leeromgeving

Het oefenen in de kleuterschool gebeurt in activiteiten waarbij het element “spel” de hoofdzaak vormt en het beoogde ontwikkelingsdoel ‘op de achtergrond’ in het spelelement

verweven zit. De instrumentele vaardigheden die bij het computeren vereist zijn worden “al doende” verworven.

4. **De kleuters kunnen zelfstandig leren/ontdekken/ontwikkelen in een door ICT ondersteunde leeromgeving**

Eindterm 3 én 4 horen in een kleuterschool onder dezelfde noemer. Hier is er geen of weinig onderscheid te maken tussen oefenen en zelfstandig leren.

Kleuters “leren” de hele dag door in hun spelend bezig zijn. Dit “leren” vertalen we eerder in “zich ontwikkelen”. Daarom dat we in de kleuterklas ook spreken van “ontwikkelingsdoelen” en geen leerdoelen. Op de computer kun je ook heerlijk “spelend leren...”

<http://www.ict-platform.be/htm/kleutermenu.htm>

<http://www.ict-platform.be/telletterspel/home.html>

<http://www.ict-platform.be/telletterspel/hometelspel.html>

<http://home.hccnet.nl/mc.boon/geluid.htm>

<http://home.hccnet.nl/mc.boon/geluid2.htm>

<http://www.kleinehandjes.be/CustomPages/Kleinehandjes/game4/watpastniet1.html>

<http://www.kleinehandjes.be/CustomPages/Kleinehandjes/game3/schaduwspel.html>

<http://www.worteldrie.com/kids/farm.html>

<http://www.worteldrie.com/kids/stuiter.html>

<http://www.hethofderspelen.nl/Rekenrekje/frame.htm>

<http://hotpot.klascement.net/kleuteronderwijs.htm>

<http://www.primarygames.com/math/fishycount/index.htm>

http://www.ict-cks.be/website/kleuter_oefenen.php

<http://www.digischool.nl/po/community12/?page=custom&file=ict.html>

<http://www.4kids2play.nl/>

5. **De kleuters kunnen ICT gebruiken om eigen ideeën creatief vorm te geven**

Op het vlak van creativiteit bestaat er (vaak online) een ruime aanbod aan programma's waar kleuters creatief mee aan de slag kunnen.

- TUXPAINT – tekensoftware:

<http://sourceforge.net/projects/tuxpaint/files/tuxpaint/0.9.21c/tuxpaint-0.9.21c-win32-installer-opencandy.exe/download>

Stempelgalerij: <http://sourceforge.net/projects/tuxpaint/files/tuxpaint-stamps/2009.06.28/tuxpaint-stamps-2009-06-28-win32-installer.exe/download>

- digitale versies van het blad papier, de kleurpotloden/stiften/wasco's

<http://www.tekenenmetbavo.be/>

<http://www.oorsprong.nu/peent.swf>

<http://www.bobo.nl/bobo/includes/flash/Games/Electronisch%20kleuren/index.html>

<http://www.digitaleschool.be/subsitepages/wwwmustibe/musti->

kleur/mustikleur.html

- Collages maken met afbeeldingen kan zelfs in een tekstverwerker. Alles schikken tot een mooi, creatief geheel...
of op een website...

<http://www.easycollage.nl/app#/keuze>

- Een online stripverhaal samenstellen maar dan “zonder tekst”?:

<http://www.stripcreator.com/make.php>

6. **De kleuters kunnen met behulp van ICT voor hen bestemde digitale informatie opzoeken, (verwerken en bewaren).**

- Digitale informatiedragers zijn er in verschillende vormen:

- Een mp3-speler, een mp4-speler, een cd-speler, een digitaal fototoestel, de computer, een dvd-speler, een dictafoon, ...

- Navigeren naar de juiste afbeelding of geluidsfragment, het opgenomen filmpje,... is een primaire vorm van “informatie opzoeken”.

- Het “verwerken en bewaren van informatie” kunnen we herleiden tot het behouden of verwijderen van de afbeelding, het geluidsfragment....

7. **De kleuters kunnen ICT gebruiken bij het voorstellen van informatie aan anderen.**

- Een kleuter brengt, m.b.v. een USB-stick, foto's mee van een activiteit die plaats vond in het weekend en vertelt hierbij aan de klas. De juf toont ze op een computerscherm, een touchscreen aan de wand, de beamer ...
- Een kleuter toont foto's, een filmpje,... op een mp4-speler of laat een geluidsopname horen ...
- Een kleuter toont een bepaalde website aan de klas waarover hij/zij dan vertelt

8. **De kleuters kunnen ICT gebruiken om op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier te communiceren.**

- Het niet-schriftelijk **communiceren** van kleuters met behulp van **ICT** kan met de moderne vorm van de “speelgoed binnenhuistelefoon”. -> **SKYPE**
Beeld en gesproken taal kan je overbrengen d.m.v. Skype. Een webcam en microfoon creëren de mogelijkheid om niet-schriftelijk te communiceren met elkaar, het secretariaat, een andere klas, een andere school,...

TIP-hoekje

- De kleuterklas van de (nabije) toekomst?: het ochtendritueel van aanwezigheidskalender en weerkalender, maar dan m.b.v. ICT. Kijk eens even [HIER](#) hoe het kan.

- [Symbaloo](#): je eigen startpagina aanmaken met Symbaloo

Bekijk [HIER](#) een voorbeeld van online vertelboeken dat met enkele muisklikken klaar was...

- Je eigen klasblog maken: zelf teksten online zetten, foto's uploaden,...

- [Bloggen.be](#) (klik op de afbeelding om een kijkje te nemen)

- [Blogger](#) (klik op de afbeelding om een kijkje te nemen)

Deze nieuwsbrieven
(en nog veel meer)
kan je steeds nalezen op
www.klaswerk.be

Registreer je
(opgelet!: activeer je registratie
via de mail die je dan ontvangt
in je mailbox),
log daarna in op de website
zodat je toegang krijgt
tot extra menu's...

Heb je zelf
een onderwerp voor een
"Themanummer-extra"
dan ontvangen we
dit graag op
deboomgaard@gmail.com

ICT-coördinatie

Eycker Katholieke Basisscholen Maasland

klaswerk.be maakt werk van je klas

Eindtermen ICT
Hoekenwerk
Contractwerk
Projectwerk
Het BIV-model
Administrator

Hoofdinmenu

- HOME
- E-school | DeBoomgaard
- Praktijkboek ICT VSKO
- Nieuwsbrieven

Onderwijs en visie

- Leertheorieën en leerstijlen
- Didactische werkvormen
- Binnenklasdifferentiatie
- Differentiatie modellen
- Interactief Onderwijs
- Krachtige leeromgeving
- Digitale Didactic

Wie is online

We hebben 8 gasten online

Inloggen? Registreren?

Gebruikersnaam

Wachtwoord

Klaswerk.be helpt jou om er werk van te maken...

Neem zeker even de tijd om te registreren...
(... en vergeet je registratie niet te activeren in je mailbox...)
Je krijgt dan toegang tot het extra menu "Good Practice"

NIEUW!

Nieuwsbrieven - ICT voor de klaspraktijk
Tips en leerkrachtencompetenties
De "hoofdinmenu"

Dit is bedoeld voor leerkrachten. Informeer over een onderwerp in het onderwijs van een onderwijstijl met als hoofddoel het creëren van een rijke, krachtige en actieve leeromgeving met gebruik van digitale didactic en de leerkrachten coach van het leerproces van de leerling, waarbij er tevens ruimte aandacht is voor ICT-integratie en differentiatie.

ICT moet op een natuurlijke wijze deel uitmaken van ons didactisch handelen (digitale didactic) en het leerproces van de leerlingen. Als extra toe is de stap naar differentiatie en vormgeving met gebruik van ICT soms maar een muisklik verwijderd...

Silhouet leren we groeien van een "silhouet, papieren en woordelijk typeert" naar een "digitaal, beeldklik typeert"...

"Leren is een (inter)actieve en zelfgestuurd proces van kennisverwerving, betekenisgeving en waardigheidsontwikkeling"

Zo'n onderwijstijl is niet leeuw; je vindt hem terug in de klaslokale waar de bankjes niet altijd met de leerling bord staan, waar de leerlingen niet altijd met dezelfde activiteiten oefenen (geen bezig zijn), waar de leerkracht met een dille retributie groepje een iets anders doet, een stapje terug, terwijl de rest hetzelfde aan 'twee is, kortom; een plek waar leerlingen actief aan het leren zijn... Behalve vormen van (zelfstandig) actief bezig zijn met het leerproces zijn ook werken en contractwerk, BIV (de leerling, leerkracht, verdeling), en zeker niet te vergeten het projectwerk. Leerkrachten die deze werkvormen regelmatig toepassen beschikken bij de "spontaan" over "interne" zorgmomenten", krijgen ik door de klas om klasieren (= kortop de bal spelen...) en zelf (= bekrachtigen) de kennis de leerling zelf te betreffen) diverse zorg- en coachingsmomenten. Leerlingen leren ook meer en beter door zelfstandig en actief met de leerkracht te gaan. Zij zijn als actief leerende bezig met hun leerproces.

Indien we ICT een plaats willen geven in deze onderwijstijl, dienen een aantal voorwaarden op waar we niet onderuit kunnen:

- de leerkracht voelt zich goed in de rol als begeleider, coach,...
- de leeromgeving moet rijk zijn aan kansen tot leren,
- de computerinfrastructuur moet "multimediaal" kunnen werken en over internet beschikken,
- de leerkracht moet over voldoende ICT-competenties beschikken (basis correcte tekstverwerking, presenteren, internetten, mailen, misschien bloggen, ...n.a.w. een ICT-creatief persoon),

en zeker positief staan tegenover "veranderingen", "experimenteren", "vallen en opstaan".

We denken ook terug te een werk van wil maken, is het zeker op zijn plaats.